

Mehmet Âkif Ersoy'un 'Cenk Şarkısı' ve 'Ordunun Duası' Şiirlerinde İstiklâl Marşı'nın İpuçları

Received/Geliş: 14.03.2018
Accepted/Kabul: 10.05.2018

Fatih SAKALLI*

Öz

Bu makalede Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı'nı hangi şartlarda yazdığı, şiirin nasıl İstiklâl Marşı olarak kabul edildiği, bestelenişi anlatıldıktan sonra Mehmet Âkif Ersoy'un Cenk Şarkısı ve Ordunun Duası şiirlerine yer verilecektir. O şiirlerdeki bazı mısralarla İstiklâl Marşı'ndaki bazı mısralar karşılaştırılarak Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı adlı şiir metnini aslında önceden zihninde yazmaya başladığı ispatlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Âkif Ersoy, İstiklâl Marşı, Cenk Şarkısı, Ordunun Duası, Şiir

Tips of Mehmet Akif Ersoy's Independence Anthem in 'Cenk Song' and 'Ordunun Duası' Poetry

Abstract

In this article Mehmet Âkif Ersoy's poems of Cenk Sarkısı and Ordunun Duası will be placed on Mehmet Âkif Ersoy's terms and conditions on which he wrote the Independence Anthem, how the poem was accepted as the Independence Anthem, and the composition of Mehmet Âkif Ersoy. Some poems in those poems and some poems in the Independence Anthem are compared and it will be tried to prove that Mehmet Âkif Ersoy originally started to write the poem "İstiklâl Marşı" in his mind.

KeyWords: Mehmet Âkif Ersoy, Independence Anthem, Cenk Sarkısı, Ordunun Duası, Poetry

---

*Doç. Dr. Gazi Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, fsakalli@gazi.edu.tr ORCID ID: 0000-0002-3706-0942

Giriş

Genel Kurmay, İstiklâl Savaşı'nın en çetin günlerinde Milli Eğitim Bakanlığına başvurarak devam eden savaşımızın manasını anlatacak, halka ve askere heyecan verecek ve diğer milletlerde bulunan marşlara benzeyecek bir marş yazılmasını ister. Bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığı bütün kuruluşlara bir genelge göndererek ve gazetelere ilan vererek 'İstiklâl Marşı' hazırlatmak için bir yarışma düzenler. Kazanan şiir için 500 lira ödül verileceği duyurulur. Mehmet Âkif, işin içinde para olduğu için yarışmaya katılmak istemez. "Hem Hamdullah Suphi'nin ricası hem de Balıkesir milletvekili Hasan Basri Çantay'ın iknası sonucu Âkif, marşı yazmaya karar verir." (Çetin, 2017: 24) Bunun üzerine Âkif, Ankara Taceddin Dergâhı'nda 'kahraman Ordumuza' ithafli bir şiir yazar ve yarışmaya gönderir. Yarışmaya 724 şiir katılır. Bakanlık bu şiirleri değerlendirmek için komisyon kurar. Yarışmaya katılan şiirler tek tek okunur ve içlerinden 6 şiir (Hüseyin Suad'ın, Ali Suavi'nin, Kemalettin Kamu'nun, İskender Haki'nin, Muhittin Bey'in, Mehmet Muhsin'in şiirleri) (İstiklâl Marşı ile 7 şiir) elemeyi geçerek Meclis Matbaası tarafından bastırılarak milletvekillerine dağıtılır. 12 Mart 1921 tarihinde Mehmet Âkif Ersoy'un yazdığı şiir Meclis kararı ile 'İstiklâl Marşı' olarak kabul edilir. "Âkif, marşın bazı kısımlarını Taceddin Dergâhı'nda kendinden geçmiş dalgın hallerde, gece uyku aralarında, bazı kısımlarını da Mecliste meclis görüşmeleri sırasında, bazı kısımlarını Hâkimiyet-i Milliyye gazetesi idarehanesinde yazar 7 Şubat 1921 tarihinde yazılması tamamlanan marşın konusu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 26 Şubat 1921 ve 1 Mart 1921 tarihlerinde görüşülür. Hamdullah Suphi, mecliste Âkif'in şiirini 12 Mart 1921 tarihli meclis görüşmesinde okur. Milletvekilleri hararetle alkışlarlar. Meclis, İstiklâl Marşı'nın nasıl seçilmesi gerektiği üzerinde tartışır. Tartışmalar sonunda Atatürk'ün reisi olduğu meclis, Âkif'in şiirini büyük bir oy çokluğuyla Türk İstiklâl Marşı olarak kabul eder. Burdur milletvekili olan Âkif, o sırada borçlu olmasına ve sırtında giyecek paltosu olmamasına rağmen yarışma ödülü olarak konan 500 lirayı alıp kimsesiz kadın ve çocuklara iş, sanat öğretme ve fakirlikle mücadele amacındaki 'Darülmesai' adlı kuruma bağışlar. İstiklâl Marşı'nı Safahat adlı kitabına da almaz. Bunun sebebini de şöyle açıklar: Onu millete hediye ettim. Artık o milletindir. Benimle alakası kesilmiştir. Zaten o milletin eseri, milletin malıdır. Ben yalnız gördüğümü yazdım." (Çetin, 2011: 20-22) Daha sonra Maarif Vekâleti İstiklâl Marşı'nın

bestelenmesi için de bir yarışma açar. Bu yarışmaya katılan 24 beste arasından Ali Rifat Çağatay'ın bestesi birinci seçilir. 1924'ten 1930'a kadar okullarda ve resmi toplantılarda bu besteli hâli okunur. 1930 yılında ise Cumhurbaşkanlığı Orkestrası şefi Zeki Üngör'ün bestesi, milli marş olarak kabul edilmiştir. Ve o günden sonra İstiklâl Marşı bu hâliyle okunmaktadır. “Mehmet Âkif, İstiklâl Marşı'nı başarılarından, zaferlerden duyduğu heyecanla yazmamış. Hatta ufukların karanlık olduğu bir zamanda, başarının pek ümit edilmediği, zaferin hayal olarak görüldüğü günlerde kaleme almıştır. Mehmet Âkif, İstiklâl Marşı'ndan önce marş benzeri şiirlerde yazmıştır. Bunlardan ilki Balkan Harbi (1912) sırasında yazılan Cenk Şarkısı'dır. Mehmet Âkif daha sonra İstiklâl Marşı'nda ifade edeceği bazı temaları bu şiirde de kullanmıştır. Diğer şiir yine Milli Mücadele sırasında yazılan ve Erkân-ı Harbiye Riyaseti tarafından orduya tamim olunan ‘Ordunun Duası’(1920) şiiridir.” (Doğan, 2011: 187,197)

Mehmet Âkif Ersoy, İstiklâl Marşı gibi Cenk Şarkısı ve Ordunun Duası şiirlerini de Safahat'a almamıştır. İstiklâl Marşı'nın kahraman ordumuza ithaf eden şair, Cenk Şarkısı şiirini de Balkan Harbi'ne giden kahraman askerlerimize ithaf etmiştir. Ordunun Duası şiiri de yine kahraman ordumuzu yüreklendirmek için yazılmıştır. Bu üç şiirin ortak özelliği hepsinin aynı zamanda bestelenmiş olmasıdır. “Ordunun Duası, Ali Rifat Çağatay tarafından nihavent makamında marş formunda bestelenmiş, Cenk Marşı ise Mustafa Cahit Atasoy tarafından rast makamında bestelenmiştir.” (Kaymaz, 2009: 119, 120) İstiklâl Marşı, Türk milletinin değerlerini, tarihini, kültürünü, inançlarını vb. bilen, duyan, hisseden bir şair olan Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılmıştır. Nitekim yarışmaya katılan yedi yüzü aşkın şiire rağmen özellikle bu şiirin yazılmasının Âkif'ten istenmesi ve onun bu yarışmaya katılması için ikna edilmesi, hiç kimsenin bu metni Âkif kadar ince bir şekilde işleyerek yazamayacağını da göstermektedir. “İstiklâl Marşı her insanın yazabileceği bir metin değildir. Çok önemli vasıfları haiz kişilerin başaracağı bir iştir. Milletini tanıyan, onun değerleriyle bütünleşmiş, söylediklerini yaşayan, samimi, fedakâr, mütevâzi, sağlam karakterli, ağlayan, ağlatan, hisseden, söyleyen bir sanatçı böyle bir metni yazabilecektir. Bu başarı Mehmet Âkif Ersoy'a nasip olmuştur... İstiklâl Marşı'nda kavramlar, hedefler ve istekler belli bir tertip ve düzen içinde yerleştirilmiştir... Marşın kuruluşu ustacadır. On kıta içinde bir millet için gerekli moral değerler yer almıştır.

Ümit, cesaret, yüce değerler, kimlik tanımı, kendini bilme, vatanın önemi, toprağın vatan oluşunu sağlayan unsurlar; rahat, müsterih, asude eda ve şükran ifadesi ile final kıtasına ulaşılır... İstiklâl Marşı'nda sanatçının planladığı bir kompozisyon vardır... Marşın kompozisyonunda Âkif okuyucuyu veya dinleyiciyi zihnen ve bedenen canlı bir ortamda gezdirir." (Elmas, 2006: 87-89)

Banarlı da yazısında İstiklâl Marşı'nın şiir kalitesini ve zengin manasını şu cümleler ile açıklar: "Türk İstiklâl Marşı, gerek söz gerek şiir kalitesi bakımından yeryüzündeki milli marşların hiçbirisiyle ölçülemeyecek kadar üstün ve zengin manalı bir şiirdir. Bu marşı, Türk milleti gibi hükümlan olmak için yaratılmış bir milletin bir gün bir İstiklâl Harbi yapmasındaki büyük tezadı çok iyi kavramış bir şair söylemiştir." (Banarlı, 1987: 22) İstiklâl Marşı'nın beslendiği kaynakları ise şu üç maddede toplamak mümkündür: "1. Türk milletinin tarihi birikimi ve tarih şuuru 2. Türk milletinin inanç sistemi 3. Türk milletine, emperyalist olarak muhatap olan batının tavrı" (Öztürk, 1987: 56) Bugüne kadar İstiklâl Marşı hakkında birçok kitap, makale vb. yazılmış, çeşitli toplantılar yapılmıştır. Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı'nda kullandığı bazı kelimeler ve söz grupları sebebiyle zaman zaman eleştirildiği olmuştur. Hatta daha da ileri gidilerek İstiklâl Marşı'nı Mehmet Âkif Ersoy'un yazmadığı dahi iddia edilmiştir. Bu makale ile Âkif'in İstiklâl Marşı'ndan daha önce yazdığı Cenk Şarkısı ve Ordunun Duası şiirlerindeki mısralardan hareketle milli şairimizin İstiklâl Marşı'nı aslında zihninde çok önceden yazmaya başladığı gösterilmeye çalışılacaktır.

CENK ŞARKISI

Yurdunu Allâh'a bırak, çık yola:
Cenge! deyîp çık kî vatan kurtula.
Böyle müyesser mî gazâ her kula?
Haydî levend asker, uğurlar ola.

Ey sürüden arkaya kalmış yîğît!
Arkadaşın gîtî, yetiş sen de gît.
Bak ne diyor, **cedd-î şehîdîn**, îşît: / *Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır,*

atanı (6. 3)

Durma gît evlâdım, uğurlar ola.

Durma gît evlâdım, açıktır yolun...

Cenge sıvansın o bükülmez kolun;

Süngünü tak, ön safa geçmiş bulun.

Uğrun açık olsun, uğurlar ola.

Yerlerî yırtan sel olup taşmalı! / *Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner aşarım*(3. 3.)

Dağ demeyîp, taş demeyîp aşmalı! / *Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım*(3. 4)

Sendekî coşkunluğa el şaşmalı!

Haydî gît evlâdım, uğurlar ola.

Yükselerek kuş gibi Balkanlara,

Öyle satır at ki kuduz Bulgar'a:

Bir daha Osmanlı'ya güç sırtara!

Gît de gel evlâdım... Uğurlar ola.

Düşmana çiğnetme bu toprakları! / *Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın.* (5. 1)

Haydî kılıçtan geçir alçakları!

Leş gibi yatsın kara bayrakları!

Kahraman evlâdım, uğurlar ola.»

Balkan'ı bildinmi nedir, hemşeri?

Sevgili ecdâdının en son yerî.

Bir sıra isterdin a çoktan berî

Şimdi tamam vakti... Uğurlar ola.

Balkan'ın üstünde sızan her pınar

Bir yararır, durmaz içinden kanar!

Hangi taşın kalbini deşsen: Mezar! / Şüheda fişkiracak toprağı sıksan,

şühedâ (7. 2)

Gör ne mübârek yer... Uğurlar ola!

Eş hele bîr dağları örten karı, / *Bastığın yerleri toprak diyerek geçme,
tanı!* (6. 1)

Ot değil onlar, dedenîn saçları! / *Düşün altındaki binlerce kefensiz
yatani*(6. 2)

Dinle: Şehîd seslerîdir rüzgârı!

Durma levend asker, uğurlar ola.

Ey vatanın şanlı gazâ mevkîbî,

Saldırınız düşmana arslan gibî.

İşte Hudâ yâverînîz, hem Nebî.

Haydî gîdîn, haydî, uğurlar ola.

(1912) Mehmet Âkif Ersoy

ORDUNUN DUASI

Yılmam ölümden, yaradan, askerim

Orduma 'Gazi' dedi Peygamber'im

Bir dileğim var ölürüm isterim / *Cânicânanı bütün varımı alsın da
Hûda*(7. 3)

Yurduma tek düşman ayak basmasın / *Arkadaş! Yurduma alçakları
uğratma sakın* (5.1)

Amin desin hep birden yiğitler

Allahu ekber gökten şehitler

Amin! Amin! Allahu ekber

Türk eriyiz silsilemiz kahraman / *Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu
şiddet bu celâl?*(2. 2)

Müslümanız Hakk'a tapan Müslüman / *Hakkıdır, Hakk'a tapan
milletimin İstiklâl* (2. 4)

Putları Allah tanıyanlar, aman

**Mescidimin boynuna çan asmasın/ Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-
mahrem eli (8. 2)**

Amin desin hep birden yiğitler
Allahu ekber gökten şehitler
Amin! Amin! Allahu ekber

Millet için etti mi ordum sefer
**Kükremiş arslan kesilir her nefer / Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner,
aşarım (3. 3)**

Döktüğü kandan göğe vursun zafer
Toprağa bir damlası boşa akmasın/ Sana olmaz sonra dökülen
kanlarımız helâl (2. 3)

Amin desin hep birden yiğitler
Allahu ekber gökten şehitler
Amin! Amin! Allahu ekber

Ey ulu Peygamberimiz neredesin
Dinle minaremde öten gür sesin / Bu ezanlar ki şehâdetleri dinin temeli
(8. 3)

Gel! Bana yar ol ki cihan titresin
Kimse dönüp süngüme yan bakmasın/ Hangi çulgın, bana zincir
vuracakmış? Şaşarım! (3.2)

Amin desin hep birden yiğitler
Allahu ekber gökten şehitler
Amin! Amin! Allahu ekber

(19 Haziran 1920) Mehmet Âkif Ersoy

Cenk Şarkısı şiirinin ikinci dördlüğünün üçüncü mısraında “Bak Ne Diyor Cedd-i Şehidin, İşt” mısraı ile İstiklâl Marşı’nın altıncı dördlüğünün üçüncü mısraındaki “Sen Şehit Oğlusun, İncitme, Yazıktır, Atanı” mısraındaki ‘cedd-i şehit’ ile ‘şehit oğlusun’ ifadeleri şehit bir neslin torunları

olduğumuzu ve vatan savunmasında da, zorluklarla mücadelede de o şehit nesle yakışır bir şekilde hareket etme zorunluluğumuzu ifade eder.

Cenk Şarkısı şiirinin dördüncü dördlüğünün birinci ve ikinci mısralarındaki “Yerleri Yırtan Sel Olup Taşmalı”, “Dağ Demeyip, Taş Demeyip Aşmalı” ifadeleri ile İstiklâl Marşı'nın üçüncü dördlüğünün üçüncü ve dördüncü mısralarında yer alan “Kükremiş Sel Gibiyim; Bendimi Çiğner Aşarım” ve “Yırtarım Dağları Enginlere Sığmam Taşarım” ifadeleri ise bağımsızlık ve vatan için her engeli aşmak zorunda olan bir milletin kararlılığı ve bu engelleri aşmak için her şeyi yapabileceği vurgulanır. Aşmak ve taşmak kelimeleri ile de her şartta güçlüklerin üstesinden gelmek için mücadele edileceği belirtilmek istenir.

Cenk Şarkısı şiirinin altıncı dördlüğünün birinci mısraındaki “Düşmana Çiğnetme Bu Toprakları” ifadesi ile İstiklâl Marşı'nın beşinci dördlüğünün ilk mısraındaki “Arkadaş! Yurduma Alçakları Uğratma Sakın” ifadesi ile ne pahasına olursa olsun bu vatan topraklarına düşmanların ayak basmaması istendiği ve bunun için de canı pahasına olsa bile sonuna kadar mücadele edilmesi gerektiği üzerinde durulur.

Cenk Şarkısı şiirinin sekizinci dördlüğünün üçüncü mısraındaki “Hangi Taşın Kalbini Deşsen Mezar” ifadesi ile İstiklâl Marşı'nın yedinci dördlüğünün ikinci mısraındaki “Şüheda Fıskıracak Toprağı Sıksan Şüheda” ifadesi ise yurdumuzun her karış toprağının şehit kanları ile sulandığı ve bunun bilincinde olunması gerektiği vurgulanmak istenir.

Cenk Şarkısı şiirinin dokuzuncu dördlüğünün birinci ve ikinci mısralarındaki “Eş Hele Bîr Dağları Örtene Karı,” ve “Ot Değil Onlar, Dedenin Saçları!” ifadeleri ile İstiklâl Marşı'nın altıncı dördlüğünün birinci ve ikinci mısralarındaki “Bastiğın Yerleri Toprak Diyerek Geçme, Tanı!” ve “Düşün Altındaki Binlerce Kefensiz Yatani” ifadeleri ise bu topraklar için sayısız can verildiği, her durum ve şartta bunun unutulmaması gerektiği anlatılmaya çalışılır.

Ordunun Duası şiirinin birinci dördlüğündeki “Yurduma Tek Düşman Ayak Basmasın” mısraı ile İstiklâl Marşı'nın beşinci dördlüğün ilk mısraı olan “Arkadaş! Yurduma Alçakları Uğratma Sakın,” mısraında düşmanların hiçbir şekilde yurdumuza girmesine izin verilmemesi isteği ve emri vardır. Onların hücumlarına karşı ne olursa olsun karşı durulması gerektiği ve bu vatanın tek karış toprağına düşman askerlerinin ayak basmaması dileği vurgulanır. Yine

aynı şiirin birindi dördlüğündeki “Bir Dileğim Var Ölüm İsterim” mısraı ile İstiklâl Marşı’nın yedinci dördlüğünün üçüncü mısraı olan “CâmiCânanı Bütün Varımı Alsın da Hûda” mısraları da yukarıdaki ifadeleri ve istekleri tamamlayan niteliktedir. Ve bağımsızlığından hiçbir şekilde taviz vermeyecek olan Türk milletinin düşman askerlerini vatan topraklarında görmektense ölmeyi tercih edecekleri anlatılmak istenir.

Ordunun Duası şiirinin nakarat kısmından sonraki ikinci dördlüğünün ilk mısraında yer alan “Türk Eriyiz Silsilemiz Kahraman” mısraı ile İstiklâl Marşı’nın ikinci dördlüğünün ikinci mısraında yer alan “Kahraman İrkıma Bir Gül... Ne Bu Şiddet Ne Bu Celâl” mısraında kahraman bir ırka mensup olduğumuz vurgulanır. Yine şiirin ikinci dördlüğünün ikinci mısraında yer alan “Müslümanız Hakk’a tapan Müslüman” ile İstiklâl Marşı’nın ikinci dördlüğünün son mısraında yer alan “Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin İstiklâl” mısralarında Allah’a inanan Müslüman olan bu milletin bağımsızlığı hak ettiği ve bu bağımsızlık yolunda da Hakk’tan başkasına meyletmeyeceği vurgulanmaya çalışılır.

Ordunun Duası şiirinin ikinci dördlüğünün dördüncü mısraında yer alan “Mescidimin Boynuna Çan Asmasın” mısraı ile İstiklâl Marşı’nın sekizinci dördlüğünün ikinci mısraında yer alan “Değmesin Ma’bedimin Göğsüne Nâmahrem Eli;” mısraında camilerimize kimsenin çan ve başka dinin temsil eden herhangi bir simge asmamaları, kutsal bildiğimiz şeylere yabancıların hiçbir şekilde ellerinin değmemesi veya onlara nüfuz etmemeleri anlatılmak istenir.

Ordunun Duası şiirinin üçüncü dördlüğünün ikinci mısraındaki “Kükremiş Aslan Kesilir Her Nefer” mısraı ile İstiklâl Marşı’nın üçüncü dördlüğünün üçüncü mısraındaki “Kükremiş Sel Gibiyim; Bendimi Çiğner, Aşarım” mısraının benzediği görülür. Ordunun Duası şiirindeki ile kükremek eylemi ile askerimizin cenk anında coşması, her bir askerimizin adeta bir aslan kesilerek cansiperane savaşması, vatan için gözünü budaktan esirgememesi anlatılırken İstiklâl Marşı’ndaki ilgili mısradaki kükremek eylemi ile de her türlü engeli aşma ve herhangi bir sınırlamaya, kısıtlamaya gelinemeyeceği ifade edilmek istenmiştir.

Ordunun Duası şiirinin üçüncü dördlüğünün üçüncü ve dördüncü mısraındaki “Döktüğü Kandan Göğe Vursun Zafer”, “Toprağa Bir Damlası Boşa Akmasın” mısraları ile İstiklâl Marşı’nın ikinci dördlüğündeki üçüncü mısra “Sana Olmaz Sonra Dökülen Kanlarımız Helâl” mısraında bu

toprakların şehitlerin kanıyla sulandığı, bu topraklar için dökülen her şehit kanının bu toprakları aslında vatan kılan unsurların başında geldiği vurgulanmaya çalışılır.

Ordunun Duası şiirinde dördüncü dördlüğün ikinci mısraındaki “Dinle Minaremde Öten Gür Sesin” mısraı ile İstiklâl Marşı'nın sekizinci dördlüğün üçüncü mısraındaki “Bu Ezanlar ki Şehadetleri Dinin Temeli” mısraı arasında da bir benzerlik vardır. Her iki mısra da Müslüman bir toplumun inanç dinamiklerinden birisi olan ezan sesinin Türk insanı üzerindeki maneviyatı üzerinde durulur. Nitekim bu vatan topraklarının savunulmasında cephedeki eşsiz mücadele kadar manevi inancın ve bunun dinamiklerinin de önemli olduğu anlatılmak istenir.

Ordunun Duası şiirinde dördüncü dördlüğün dördüncü mısraındaki “Kimse Dönüp Süngüme Yan Bakmasın” mısraı ile İstiklâl Marşı'nın üçüncü dördlüğün ikinci mısraındaki “Hangi Çılgın Bana Zincir Vuracakmış? Şaşarım!” mısraında ise açık bir meydan okuma vardır. Bu milletin bağımsızlık arzusunun her şeyin üstünde olduğu ve bunun için herkesle ve her şeyle sonuna kadar mücadele edeceği, kendisini boyunduruk altına almak isteyenlere hiçbir şekilde boyun eğmeyeceği, kendisine karşı en ufak bir yan bakışta bile karşılığını misli ile vereceği ifade edilmeye çalışılır.

Sonuç

Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı şiiri, yarışmaya katılan 724 şiir arasından birinci seçilerek Türk milletinin Milli Marşı olarak kabul edilmiştir. Mehmet Âkif Ersoy bu toplumu her şeyi ile tanıyan, tanıtan; milli ve manevi değerlerimizi duyan ve duymamızı sağlayan bir şairdir. Bu nedenle ki İstiklâl Marşı, yarışmaya katılan diğer şiirlerden farklılık arz eder. Nitekim Âkif'in yarışmanın birincisine verilecek olan 500 liralık ödülü almaması ve onu bir hayır kurumuna bağışlaması da böyle bir metnin para karşılığı yazılmaması gerektiğini örnekler niteliktedir. Âkif'in İstiklâl Marşı'ndan önce yazdığı Cenk Şarkısı ve Ordunun Duası şiirlerinde, İstiklâl Marşı'nda ele aldığı şehitlik, bağımsızlık için her engeli aşma, topraklarımıza düşmanların ayak basmaması, vatan topraklarının şehit kanları ile sulanmış olması, Hakk'a tapan Müslüman bir millet olduğumuz, kutsal bildiklerimize düşmanlarımızın el sürmemesi, ezanların dinin temel direği olduğu gibi temalara önceden vurgu yaptığını ve İstiklâl Marşı'nda kullandığı bazı mısralara benzer mısraları

önceki şiirlerinde de kullandığını görürüz. Yukarıda şiirlerden ve İstiklâl Marşı'ndan aldığımız örneklerle ifade etmeye çalıştığımız bu benzerlik aslında Türk Milletinin savaşlarla ve zorluklarla mücadele ettiği yıllardan itibaren Mehmet Âkif Ersoy'un zihninde bu marşı yazdığını göstermektedir. İstiklâl Marşı'nı, Mehmet Âkif Ersoy yazmamıştır görüşünü de çürütmektedir. Mehmet Âkif, bu marşı millete armağan etmiş, bu nedenle Safahat adlı kitabına da almamıştır. Kendisine yıllar sonra sorulan bir soruya cevaben bu metnin bir daha yeniden yazılamayacağını, hatta bunu kendisinin dâhi yapamayacağını belirtmiş ve "Allah bu millete bir daha İstiklâl Marşı yazdırtmasın" diyerek son noktayı koymuştur.

Kaynakça

- Banarlı Nihad Sami (1987) **İstiklâl Marşı'nın Manası**, Türk Yurdu, Mehmet Akif Özel Sayısı, S.357, s. 20-23
- Çetin Nurullah (2011) **İstiklâl Marşımızı Anlamak**, Öncü Kitap 3. bs, Ankara
- Çetin Nurullah (2017) **Gerçek Hikâyelerle İstiklâl Marşımız**, Akçağ Yay. Ankara
- Doğan Mehmet (2011) **"İstiklâl Marşı: İslam Şairi'ne Yazdırılan Milli Marş"** Mehmet Âkif Ersoy Kitabı, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara
- Elmas Nazım (2006) **"Mehmet Âkif'in Sanatı ile Milli Marş Olan Şiir"** Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Mehmet Akif Ersoy Özel Sayısı, Sayı: 73, s. 86-91
- Kaymaz, Rıfkı (2009) **Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklâl Marşı**" Akçağ Yay. Ankara
- Öztürk Ali (1987) **Mehmet Âkif ve İstiklâl Marşı'nın Kaynakları**, Türk Yurdu, Mehmet Âkif Özel Sayısı, S.357, s. 54-56